

PRAKTYKA DLA PRAKTYKA. 2017

Raport z realizacji II edycji programu.

PRAKTYKA DLA PRAKTYKA 2017

Dokument zawiera opis realizacji drugiej edycji projektu “Praktyka dla praktyka”, wyniki analizy ankiet ewaluacyjnych oraz wnioski i ewentualne propozycje zmian, które należałoby wprowadzić w kolejnej edycji.

Celem programu “Praktyka dla praktyka” było umożliwienie uczestnikom zdobycia doświadczenia oraz poznania specyfiki pracy różnych bibliotek, integracja środowiska bibliotecznego oraz popularyzacja i budowanie marki Labibu. To była druga - po pilotażowej - edycja programu. W tygodniowych wymianach wzięło udział więcej uczestników niż rok temu.

ORGANIZATORZY

- FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO
- WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KRAKOWIE
- MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W GDYNI
- LABIB

PRZEBIEG PROGRAMU

W edycji 2017 przygotowano zostało **10 miejsc** wymiany dla pracowników bibliotek. Trzy biblioteki zaoferowały przyjęcie 5 pracowników, a pozostałych pięć bibliotek zadeklarowało udział w wymianie i wysłanie swoich 5 pracowników. Do bibliotek przyjmujących zgłaszały się pozostałe biblioteki w Polsce, poprzez specjalny formularz wybierając miejsce do którego pracownik chce przyjechać na wymianę. Były to:

- WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KRAKOWIE - 1 MIEJSCE
- MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W GDYNI - 2 MIEJSCA
- WOJEWÓDZKA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W GDAŃSKU - 2 MIEJSCA

Następnie spośród przesłanych zgłoszeń Biblioteki przyjmujące wybrały Biblioteki, które wzięły udział w wymianie.

Biblioteki przygotowały filmy i materiały promujące swoje agendy oraz filie i podejmowane w nich działania. Materiały zostały zamieszczone na stronie praktykadlapraktyka.pl. Strona projektu powstała w trakcie realizacji pilotażowej wersji projektu

W porównaniu do edycji pilotażowej modyfikacji uległa formuła job shadowingu. W edycji 2017 został on przeznaczony dla kadry kierowniczej - głównie Dyrektorów lub Dyrektorek. Po dokonaniu zgłoszenia, wybierali oni - spoza zgłoszonych bibliotek - miejsca , które odwiedzą w ramach wyjazdu obserwującego. Wymiany pracowników oraz job shadowing trwały odpowiednio 5 dni oraz 3 dni (tak jak w edycji pilotażowej).

Samo zadanie uczestniczek i uczestników programu było podobne jak w edycji pilotażowej i polegało na podjęciu pracy na przygotowanych przez biblioteki przyjmujące stanowiskach. Zadbano by były zbliżone do tych zajmowanych w instytucjach macierzystych . Zadaniem osób biorących udział w obserwacji było uczestnictwo we wszystkich obowiązkach i czynnościach osoby obserwowanej

UCZESTNICZY

Ostatecznie do programu wymiany pracowników przystąpiło 8 Bibliotek z całej Polski (trzy zapraszające, które dysponowały 5 miejscami w swoich instytucjach i 5, które zgłosiło chęć udziału w programie).

Po wybraniu Bibliotek na wymianę nastąpiła wymiana dokumentów (to jest porozumień i umów) pomiędzy instytucjami. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie była stroną administrującą formalnymi kwestiami, gdyż to ona składała wniosek o dotację na projekt w Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Podobnie jak w edycji pilotażowej uczestnicy organizowali na własną rękę dojazd, nocleg i wyżywienie, korzystając z dotacji w wysokości

---

PRAKTYKA DLA PRAKTYKA 2017

1000 zł, na jedną osobę wypłaconej przez Bibliotekę macierzystą. Rozliczenie kosztów nastąpiło przy pomocy not księgowych wystawionych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie bibliotekom uczestniczącym w projekcie.

Biblioteki pomiędzy, którymi następowała wymiana już indywidualnie ustalały terminy wymian. Wymiany odbyły się w miesiącach wrzesień - listopad.

Wymiany nastąpiły pomiędzy:

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku <-> Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku <-> Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie <-> Biblioteka Publiczna Gminy Kozienice im. ks. Franciszka Siarczyńskiego, filia w Ryczywole

Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni <-> Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Wiktora Bazielicha w Starym Sączu, filia w Gołkowicach Górnych

Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni <-> Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

---

PRAKTYKA DLA PRAKTYKA 2017

Udział w projekcie wzięło 10 osób. Z dziesięciu osób biorących udział w wymianie 8 to bibliotekarki i bibliotekarz, a 2 to pracownice odpowiednio - działu administracji oraz wydziału promocji i marketingu.

Jednak jak wynika z ankiet ewaluacyjnych (podobnie jak w programie pilotażowym), oprócz osób, które skorzystały z możliwości wyjazdu w ramach praktyki, równoprawnymi uczestnikami programu byli opiekunowie merytoryczni w bibliotekach przyjmujących, co daje już liczbę 20 osób. W edycji 2017 również przyjęto zasadę, że w każdej bibliotece przyjmującej powinien być członek sieci Labib, co daje 23 beneficjentów programu.

W ankietach ewaluacyjnych z edycji 2017 wszyscy uczestnicy zgodnie podkreślali wartość i korzyści płynące z tej formy zdobywania doświadczenia zawodowego. Ważną kwestią również dla nich było bliższe poznanie osoby, u której będą odbywać praktyki.

Uczestnikami wyjazdów obserwacyjnych, które trwały trzy dni, byli Dyrektorzy trzech bibliotek, których wyłoniono ze zgłoszeń. Oni również sami wybierali (po wcześniejszych ustaleniach) biblioteki, które są obserwować. Job shadowing odbył się w następującej konfiguracji:

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno <-> Miejska Biblioteka Publiczna w Czechowicach – Dziejicach

Miejska Biblioteka w Jaśle <-> Biblioteka Suska

Miejska Biblioteka Publiczna w Dynowie <-> Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

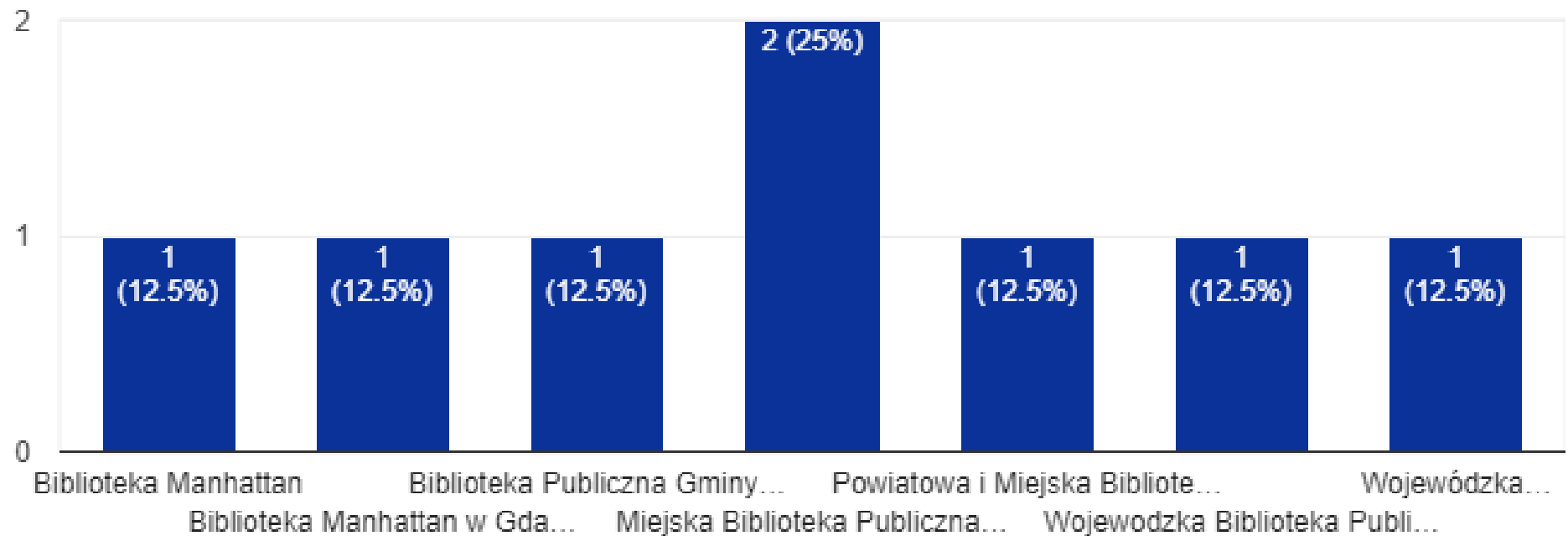
Ewaluacja programu

Metody

Za pomocą imiennych formularzy Google, zebrano opinie wśród uczestników programu. Ankiety wypełniło 8 praktyków, 4 opiekunów merytorycznych, 2 obserwatorzy. Ankieta, którą wypełniali uczestnicy podzielona była na 3 sekcje. Pierwsza dotyczyła ogólnej oceny programu, druga - wyzwań, trudności, niedogodności związanych z organizacją praktyk i obserwacji, ale także korzyści, które płynęły z programu. Część trzecia to wnioski i ewentualne wizje programu za 5 lat. Wyniki ankiet przedstawiono poniżej .

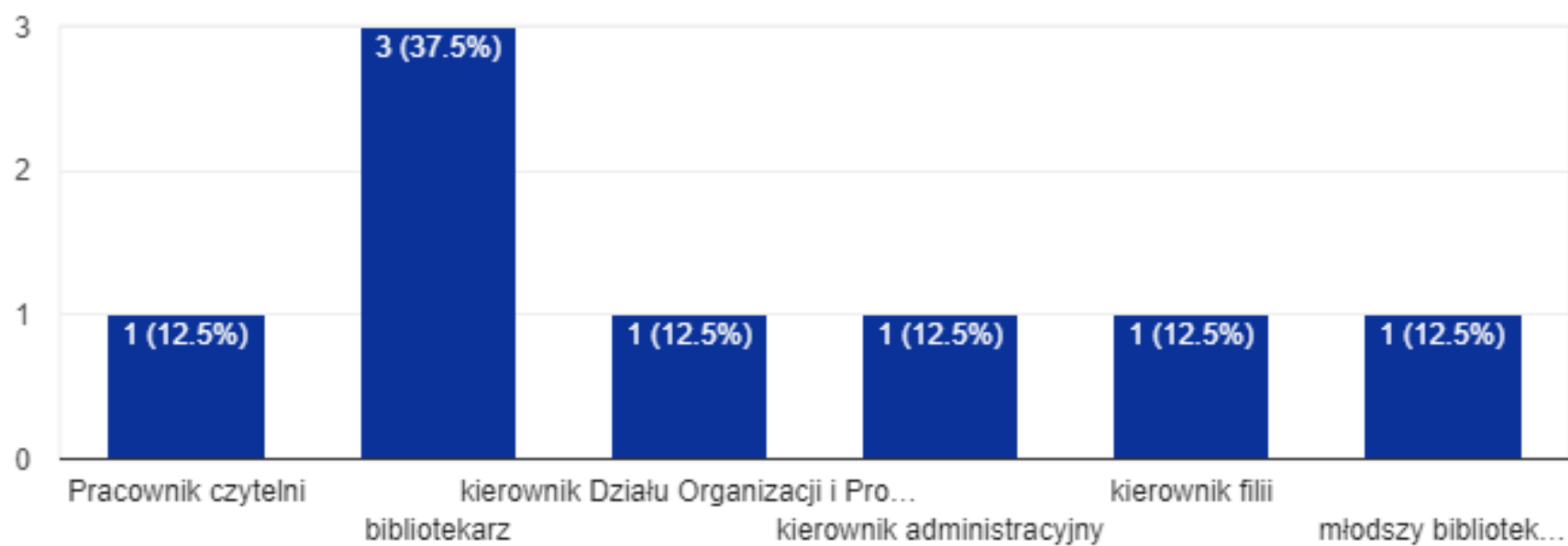
NAZWA BIBLIOTEKI, W KTÓREJ ODBYWAŁA SIĘ PRAKTYKA

8 responses

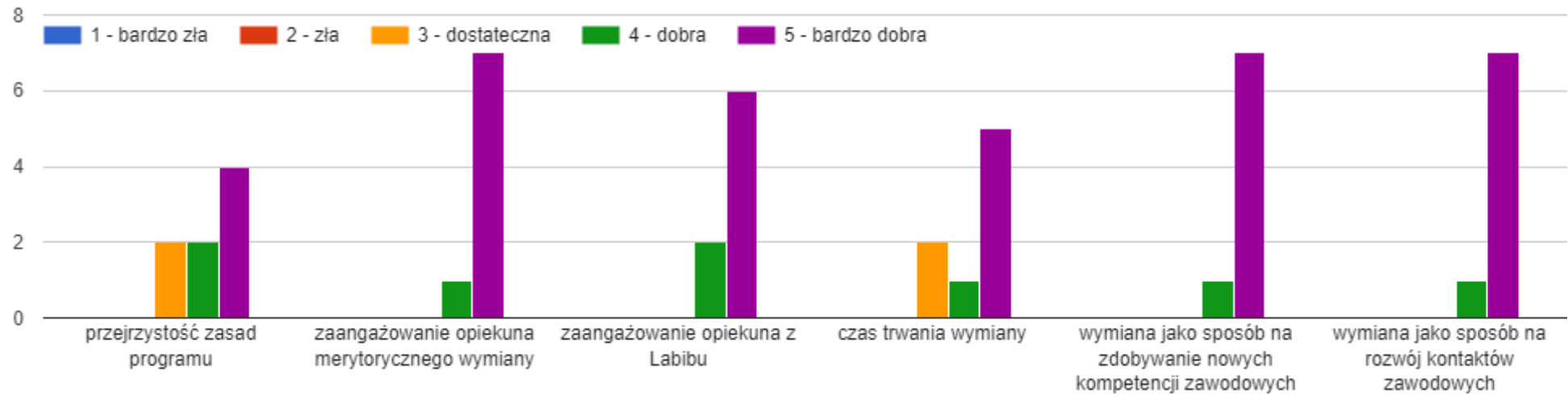
ZAJMOWANE STANOWISKO

8 responses

OCENA PRAKTYKI

W ankietach zawarto również tak zwaną analizę mini SWOT. Uczestnicy jako mocne strony projektu i programu podali:

- pozwala się bibliotekarzowi na wyjście z komfortu własnego miejsca pracy
- obserwacje pracy innych bibliotekarzy przyczyniają się do poprawy pracy we własnej bibliotece
- integracja środowiska bibliotekarskiego
- poznawanie nowych rozwiązań i pomysłów stosowanych w pracy
- nawiązanie nowych kontaktów
- podpatrzenie lepszych rozwiązań do swojej biblioteki
- inspiracje wydarzeniami i zajęciami
- odpoczynek od swojego stanowiska pracy
- pogłębienie wiedzy w dziedzinie działalności bibliotek i pracy bibliotekarzy
- wymiana doświadczeń
- dopuszczenie do wymiany nie tylko bibliotekarzy
- szeroka oferta kulturalna i edukacyjna
- odwiedziny bibliotek, do których w innych okolicznościach nigdy by się nie zawitało
- zebranie interesujących informacji
- umożliwia rozwój pracowników

Natomiast do słabych stron uczestnicy zaliczali:

- zbyt zawile opisane sprawy z umowami i technicznymi aspektami wymiany
- brak pomocy w orientacji w nowym mieście
- niewielka ilość możliwych w jednym roku kalendarzowym wymian
- zbyt krótki czas pobytu w placówkach
- brak planu pobytu
- brak akceptacji i przekonania dyrekcji do programu
- brak jasnych kryteriów związanych z późniejszym rozliczeniem programu

Szanse jakie dostrzegali uczestnicy dla programu to między innymi:

- poszerzenie programu do kilkudziesięciu bibliotek z całej Polski
- rozszerzenie programu nie tylko do bibliotekarzy, ale innych pracowników bibliotek
- unikalny sposób przeprowadzania szkoleń bibliotekarzy
- możliwość ponownego udziału w wymianie
- stworzenie stałej platformy współpracy i integracji środowiska bibliotekarskiego

Zagrożenia dla programu według uczestników to:

- możliwe szybkie wypalenie się formuły
- brak stałego źródła finansowania programu
- efemeryczność projektu, którego działanie zależy od grantów rocznych
- brak chętnych do udziału
- słaba promocja
- brak wyraźnych i jasnych kryteriów i wytycznych związanych z realizacją programu
- niechęć dyrekcji
- przeszkody formalno-prawne

Wnioski

Przeprowadzona ankieta zawierała pytanie o program “Praktyka dla praktyka” za 5 lat. Uczestnicy podkreślali, że program ten powinien być obowiązkowy dla każdego bibliotekarza. Wskazywali na konieczność przeprowadzenia dwóch edycji rocznie - wiosennej i jesiennej, dzięki czemu większa liczba bibliotekarzy będzie miała okazję skorzystać z projektu oraz wydłużenia czasu trwania praktyki. W edycji pilotażowej uczestnicy zwracali uwagę, że grudniowy termin przeprowadzania wymian nie był najlepszym czasem na odbycie wizyty. Dlatego w roku 2017 wymiany odbywały się we wrześniu i w październiku. Z ankiet ewaluacyjnych jasno wynika, że takie terminy bardzo odpowiadały uczestnikom. Wydłużenie czasu wymiany nie jest możliwe na tym etapie projektu, z uwagi na brak wystarczających środków. Inną kwestią jest to, czy wymiana trwająca np. dwa tygodnie nie ograniczyłaby znacznie grupy odbiorców programu. Rozwiązaniem, które można zaproponować jest ewentualne wprowadzenie późno wiosennych terminów wizyt, gdyż wczesnojesienne już wprowadzono. Problemem może okazać się tutaj źródło finansowania projektu - granty ministerialne, z których finansowany będzie w przyszłości program - często rozstrzygane są w wiosennych terminach, co stawia pod znakiem zapytania możliwość dofinansowania dodatkowej edycji programu. Ponadto w roku 2018 program nie będzie finansowany przez FRIS, dlatego jeśli źródłem finansowania będzie ministerialny grant, ogranicza to możliwość składania wniosku projektowego do jednej biblioteki, która przejmie ciężar dodatkowej, bardzo absorbującej pracy, którą trzeba wykonać przy składaniu wniosku na projekt. To z kolei stwarza konieczność przedefiniowania formuły współpracy pomiędzy bibliotekami.

Podobnie jak w edycji 2016 uczestnicy zwracali uwagę, że chcieliby nawiązać bliższy kontakt pomiędzy praktykami. Dlatego też w roku 2017 każda biblioteka przygotowała opis stanowiska praktyka ze swojej biblioteki, zakres obowiązków oraz zadań jakie praktyk wykonuje w swojej pracy. Pozwoliło to bibliotekom wybierającym na lepsze rozeznanie się w “ofercie” praktyków. Pojawiła się idea zorganizowania Zlotu Praktyków, a nawet rozszerzenia programu o porozumienie z bibliotekami z innych krajów.

PRAKTYKA DLA PRAKTYKA 2017

Uczestnicy programu byli pełni optymizmu i chcieliby kontynuacji programu, z uwzględnieniem uwag, mających usprawnić działanie programu takich jak poprawa sposobu promocji programu. Edycja 2017 miała znacznie większy zasięg niż edycja pilotażowa, ale wciąż w większej części była promowana siłami wolontariuszy LABiB i ich współpracowników. Głównym źródłem informacji na temat projektu był blog praktykadlapraktyka.pl. W kolejnej edycji kanały promocyjne należy rozszerzyć, biorąc pod uwagę takie działania jak:

- nawiązanie i pilotowanie współpracy z portalami bibliotekarskimi (Lustro Biblioteki, pulowerek.pl, biblioteki.org)
- podjęcie współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich i działającymi w ramach Stowarzyszenia Okręgami
- wysłanie informacji do Działów Instrukcyjnych i Metodycznych, Dyrektorów Bibliotek
- zaproszenie kierujących Bibliotekami na webinarium poświęcone programowi
- promocja programu na wydarzeniach branżowych (konferencje, warsztaty, zjazdy, szkolenia)
- stworzenie filmu promującego program "Praktyka dla praktyka"

Niniejszy raport dotyczy edycji 2017, w której wprowadzono większość zmian sugerowanych w raporcie ewaluacyjnym z pilotażowej edycji 2016.